

Centrul de Acțiune pentru
Egalitate și Drepturile Omului

ACTEDO

REȚEAUA PRO BONO
PENTRU
DREPTURILE OMULUI

Regulament de funcționare a Rețelei Pro Bono pentru Drepturile Omului

Art. 1. Definiții

a. **Centrul de asistență juridică *pro bono*** se referă la Centrul de Acțiune pentru Egalitate și Drepturile Omului, asociație non-profit care gestionează Rețeaua Pro Bono pentru Drepturile Omului (în continuare denumită Rețeaua Pro Bono) și acționează ca intermediar între beneficiari și Avocații Pro Bono;

b. **Avocații Pro Bono** se referă la formele de exercitare a profesiei de avocat (cabinete individuale, cabinete asociate, cabinete grupate și societăți civile profesionale de avocați) care au semnat Declarația de adeziune la Rețeaua Pro Bono și care oferă în mod voluntar asistență juridică *pro bono* în cadrul Rețelei Pro Bono;

c. **Beneficiarii** sunt persoane fizice sau organizații non-guvernamentale (ONG-uri) care solicită asistență juridică *pro bono* prin intermediul Rețelei Pro Bono și care îndeplinesc criteriile de eligibilitate pentru a fi referiți mai departe către Avocații Pro Bono (criterii definite la punctul 3.1. litera b);

d. **Asistență juridică *pro bono*** înseamnă o activitate specifică avocatului, acordată în mod voluntar de acesta și cu titlu gratuit și care poate consta în oricare dintre activitățile avocatului prevăzute de articolul 3 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat (de exemplu: consultații și cereri cu caracter juridic, asistență și reprezentare juridică în fața autorităților și a instanțelor de judecată locale, naționale, europene sau internaționale sau oricăror alte instituții sau persoane juridice, redactarea de acte juridice etc.). Asistența juridică *pro bono* este acordată cu titlu gratuit, însă beneficiarul poate fi ținut să suporte cheltuielile aferente cazului (descrise la punctul 3.3. litera a).

e. **Declarația de adeziune la Rețeaua Pro Bono pentru Drepturile Omului** este o manifestare de voință din partea formei de exercitare a profesiei de avocat de a deveni membră a Rețelei Pro Bono și de a adera la principiile privind drepturile omului și justiția socială care stau la baza Rețelei Pro Bono.

Art. 2. Principii de funcționare

Respectarea, promovarea și apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Avocații Pro Bono își iau angajamentul de a aplica și de a promova principiile și practicile asigurării și apărării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Avocații Pro Bono respectă demnitatea și diversitatea culturală a tuturor oamenilor fără a discrimina în funcție de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu protejat de lege.

Justiție socială

Principiul justiției sociale are în vedere dezvoltarea unei societăți egalitare, atât prin redistribuirea bunăstării și resurselor în societate cât și prin recunoașterea și respectarea diferențelor culturale într-o societate. Prin acest principiu, Rețeaua Pro Bono urmărește să asigure că beneficiază de bunăstare și demnitate toți membrii unei societăți, acordând atenție cu precădere grupurilor vulnerabile.

Confidențialitate

Avocații Pro Bono se angajează să păstreze confidențialitatea în cazurile în care se implică prin intermediul Rețelei Pro Bono, aplicându-se toate prevederile legale privind secretul profesional al avocaților. Avocații Pro Bono înțeleg că dezvăluirea unor aspecte legate de identitatea beneficiarilor Rețelei Pro Bono sau apartenența acestora la un anumit grup poate crește vulnerabilitatea beneficiarilor și afecta siguranța fizică și psihică a acestora.

Art. 3. Mod de funcționare

3.1. Relația dintre Centrul de asistență juridică *pro bono* și beneficiari

- a. Centrul de asistență juridică *pro bono* primește solicitări de la potențiali beneficiari prin intermediul formularului de solicitare a asistenței juridice *pro bono*, disponibil pe site-ul Rețelei Pro Bono: www.probono.actedo.org.
- b. Aceste solicitări sunt analizate de către echipa de coordonare a Rețelei Pro Bono din punct de vedere al respectării criteriilor de eligibilitate stabilite în Rețeaua Pro Bono. **Un caz este considerat eligibil** pentru a fi referit mai departe Avocaților Pro Bono dacă îndeplinește în mod cumulativ următoarele condiții:

- **solicitantul** sau, în cazul în care solicitarea este primită din partea unui ONG, persoana în numele căreia e făcută solicitarea, **aparține unuia dintre următoarele grupuri considerate vulnerabile**: persoane de etnie romă, persoane cu dizabilități, persoane infectate cu HIV/SIDA, victime ale violenței domestice, victime ale violenței sexuale și de gen, persoane LGBTQI (lesbiene, gay, bisexuale, trans, queer, intersex), tineri peste 18 ani care părăsesc sistemul de protecție a copilului, femei, familii cu mai mult de doi copii și familii monoparentale în situații de risc, copii și vârstnici în situații de risc, persoane care au executat pedepse penale sau măsuri educative, persoane dependente de droguri și alcool, persoane fără adăpost, persoane afectate de boli cronice sau profesionale, refugiați și azilanți;
 - **cazul privește o situație de discriminare sau de încălcare a unui drept fundamental**. Următoarele situații de încălcare a drepturilor omului vor fi tratate cu prioritate: discriminare pe orice criteriu, violență de gen (violență sexuală, violență domestică, hărțuire ș.a.), încălcarea legislației din domeniul dizabilității, evacuări forțate, abuzuri legate de protecția socială și protecția copiilor, protecția juridică a refugiaților. Cazurile din alte arii de drepturile omului vor fi selectate în funcție de resursele disponibile.
 - așteptările beneficiarului sunt în concordanță cu principiile de funcționare ale Rețelei Pro Bono (definite la Articolul 2);
 - în urma evaluării sale inițiale de către echipa de coordonare a Rețelei Pro Bono, solicitarea de asistență *pro bono* este suficient de bine individualizată, concretă și punctuală astfel încât să fie referită mai departe Avocaților Pro Bono.
- c. În situația în care cazul este declarat eligibil pentru a beneficia de asistență juridică din partea Avocaților Pro Bono, beneficiarul este înștiințat de acest fapt, i se aduce la cunoștință prezentul Regulament care îi este opozabil pe toată durata colaborării cu Rețeaua Pro Bono pentru Drepturile Omului și cu Avocații Pro Bono, iar cazul său este notificat Avocaților Pro Bono.
- d. Avocații Pro Bono își rezervă dreptul de a oferi sau nu asistență *pro bono* într-un caz notificat lor, conform principiilor care guvernează profesia de avocat, astfel că Centrul de asistență juridică *pro bono* nu poate garanta că asistența juridică va fi acordată tuturor cazurilor care sunt notificate Avocaților Pro Bono.

- e. Dacă un Avocat Pro Bono se oferă să asiste beneficiarul, urmează ca o relație obișnuită avocat-client să fie negociată și stabilită între cei doi, oficializată printr-un contract de asistență juridică în care onorariul este *pro bono*. Toate clauzele contractului de asistență juridică *pro bono* sunt negociate și comunicate în conformitate cu legislația privind profesia de avocat și regulile organelor profesionale, iar Centrul de asistență juridică *pro bono* nu își asumă responsabilitatea pentru conținutul și desfășurarea relației client-avocat și nu se implică în această relație.
- f. Cu acordul beneficiarului, Centrul de asistență *pro bono* se obligă să trimită Avocatului Pro Bono care s-a oferit să preia cazul toate documentele primite anterior de la beneficiar. De asemenea, Centrul de asistență juridică *pro bono* va comunica beneficiarului (prin poștă electronică sau telefon) numele și datele de contact ale Avocatului Pro Bono care a acceptat să îi ofere asistență juridică *pro bono*, urmând ca beneficiarul să inițieze legătura cu Avocatul Pro Bono (mai puțin în situația în care beneficiarul, din anumite motive, se află în imposibilitatea de a comunica în scris sau pe telefon).
- g. În cazul în care, în urma acordării de asistență juridică *pro bono* prin intermediul Rețelei Pro Bono, beneficiarul nu câștigă în instanță și este ținut să plătească cheltuieli de judecată, acesta va fi obligat să le suporte pe cont propriu conform Codului de Procedură Civilă. Centrul de asistență juridică *pro bono* nu poate fi obligat la plata acestor cheltuieli întrucât nu este parte în contractul de asistență juridică și nici în eventualul litigiu inițiat.
- h. În situația în care un caz provenind de la Centrul de asistență juridică *pro bono* prin intermediul Rețelei Pro Bono este menționat de către beneficiar în mass-media sau în spațiul public online (inclusiv rețele sociale), acesta din urmă se obligă să menționeze Centrul de asistență juridică *pro bono* și Rețeaua Pro Bono pentru Drepturile Omului, prin intermediul căreia a avut posibilitatea de a obține asistență juridică *pro bono*.
- i. În situația în care cazul beneficiarului nu este eligibil pentru a primi asistență juridică din partea Rețelei Pro Bono sau în situația în care niciun Avocat Pro Bono nu se oferă să preia cazul, beneficiarul va fi informat de motivele pentru care cazul respectiv nu poate fi preluat de către Rețeaua Pro Bono. Centrul de asistență juridică *pro bono* nu își asumă responsabilitatea pentru nicio prescripție juridică aplicabilă beneficiarului și care s-ar scurge în acest timp.

3.2. Relația dintre Centrul de asistență juridică *pro bono* și Avocații Pro Bono

- a. Pentru a putea fi informați despre cazuri de asistență juridică *pro bono* pentru care și-ar putea oferi serviciile în regim voluntar în cadrul Rețelei Pro Bono, avocații interesați sunt obligați să semneze Declarația de adeziune la Rețeaua Pro Bono pentru Drepturile Omului.
- b. Centrul de asistență juridică *pro bono* notifică Avocaților Pro Bono, prin email, cel puțin o dată pe lună, solicitările de asistență juridică *pro bono* considerate eligibile conform acestui Regulament. În situații excepționale (cazuri care depind de un termen limită), cazurile pot fi aduse în atenția Avocaților Pro Bono în 3 (trei) zile lucrătoare de la declararea cazului ca fiind eligibil și pot fi marcate „Caz urgent” în comunicarea cu avocații.
- c. Avocații Pro Bono trebuie să refuze, conform regulilor profesionale aplicabile, să acorde asistență juridică în cazul în care consideră că există sau poate exista un conflict de interese cu activitățile sau clienții lor.
- d. Avocații Pro Bono care sunt interesați și disponibili să ofere asistență juridică în aceste cazuri informează Centrul de asistență juridică *pro bono* în cel mai scurt timp posibil despre intenția lor. Timpul recomandat de răspuns este de 3 (zile) de la momentul notificării cazurilor către aceștia.
- e. Dacă mai mulți Avocați Pro Bono sunt interesați să preia un caz, Centrul de asistență juridică *pro bono* recomandă preluarea cazului de către Avocatul Pro Bono care și-a exprimat primul interesul de a oferi asistență juridică în cazul respectiv. Alte criterii pot fi luate în considerare, ca de exemplu: proximitatea geografică, durata de timp pe care Avocatul Pro Bono o poate acorda cazului, eventuale restricții în exercitarea profesiei, dacă Avocatul Pro Bono are și alte cazuri preluate prin Rețeaua Pro Bono.
- f. În urma acceptării clientului de către Avocatul Pro Bono, Centrul de asistență juridică *pro bono* îi transmite Avocatului Pro Bono detaliile beneficiarului, urmând ca acesta din urmă să-l contacteze pentru continuarea colaborării.
- g. Avocații Pro Bono se obligă să ofere asistență juridică *pro bono* beneficiarilor acceptați ca și clienți și să nu încaseze niciun fel de venit cu titlu de onorariu pe întreaga durată a contractului de asistență juridică, cu excepția cheltuielilor menționate la punctul 3.3 litera a.

- h. Preluarea unui caz *pro bono* prin intermediul Rețelei Pro Bono pentru Drepturile Omului nu aduce atingere obligației Avocaților Pro Bono de a respecta regulile Baroului din care fac parte.
- i. Eventualele cheltuieli de deplasare ale Avocaților Pro Bono pentru cazurile provenind de la Centrul de asistență juridică *pro bono* prin intermediul Rețelei Pro Bono vor fi suportate de Centrul de asistență juridică *pro bono*, în limita bugetului alocat acestora. Avocatul Pro Bono va informa Centrul de asistență juridică *pro bono* despre deplasare înainte ca aceasta să aibă loc. Rambursarea cheltuielilor de deplasare se va realiza în baza unor acte justificative precum chitanțe, bonuri fiscale etc. care să precizeze exact suma solicitată a fi rambursată.
- j. În situația în care un caz provenind de la Centrul de asistență juridică *pro bono* prin intermediul Rețelei Pro Bono este menționat de către Avocatul Pro Bono care asistă cazul în mass-media sau în spațiul public online (inclusiv rețelele sociale), acesta se obligă să precizeze de asemenea proveniența cazului, respectiv Centrul de asistență juridică *pro bono* și Rețeaua Pro Bono pentru Drepturile Omului, prin intermediul căreia i-a fost notificat respectivul caz. De asemenea, Centrul de asistență juridică *pro bono* va menționa numele Avocatului Pro Bono care a acordat asistență juridică într-un caz atunci când cazul respectiv va fi menționat în spațiul public online sau în mass-media.

3.3. Relația dintre Avocații Pro Bono și beneficiari

- a. După ce un Avocat Pro Bono acceptă să ofere asistență juridică *pro bono* unui beneficiar, aceștia încheie un contract de asistență juridică *pro bono* care va conține onorariul *pro bono*, precum și eventualele cheltuieli aferente cazului, care pot include, fără a se limita la: fax, telefon, copiere și traducere de documente, taxe plătite în numele beneficiarului, onorarii de expert și notar, cheltuieli de judecată conform Codului de Procedură Civilă. Avocații Pro Bono se obligă să informeze beneficiarul cu privire la categoriile de cheltuieli care pot apărea pe parcursul colaborării și cheltuielile care cad în sarcina beneficiarului.
- b. În cazul în care, în urma acordării de asistență juridică *pro bono* prin intermediul Rețelei Pro Bono, beneficiarul este ținut să plătească cheltuieli de judecată, acesta va fi obligat să le suporte pe cont propriu. Avocatul Pro Bono care a acordat asistență juridică beneficiarului și Centrul de asistență juridică *pro bono* nu pot fi obligați la plata acestor cheltuieli.

Art. 4. Comunicarea între Centrul de asistență juridică *pro bono*, beneficiar și Avocații Pro Bono

4.1. Comunicarea între Centrul de asistență juridică *pro bono*, beneficiar și Avocații Pro Bono se face în scris, inclusiv în format electronic. Fac excepții situațiile urgente sau când solicitantii nu au acces la internet, situații în care comunicarea se va face telefonic.

4.2. Este responsabilitatea beneficiarului de a iniția primul contact cu Avocatul Pro Bono, după ce cazul său a fost evaluat de către Centrul de asistență juridică *pro bono* și a primit toate informațiile de contact necesare.

4.3. Cu excepția cazurilor în care e nevoie de clarificarea unor neînțelegeri, după ce cazul este acceptat de un Avocat Pro Bono, comunicările cu privire la caz se desfășoară exclusiv între beneficiar și Avocatul Pro Bono care îi oferă asistență juridică *pro bono*, cu respectarea regulilor privind secretul profesional al avocaților.

4.4. În calitate de coordonator al Rețelei Pro Bono, Centrul de asistență juridică *pro bono* își rezervă dreptul de a solicita, în orice moment, informații despre stadiul și derularea cazului, atât de la beneficiar, cât și de la Avocatul Pro Bono care oferă asistență juridică în cazul respectiv. Beneficiarul, prin acceptarea acestui regulament, își asumă obligația de a-l dezlega pe Avocatul Pro Bono de secretul profesional în ce privește informațiile solicitate de Centrul de asistență juridică *pro bono*.

4.5. În cazul apariției unor neînțelegeri, beneficiarul și Avocatul Pro Bono care oferă asistență juridică pot apela la Centrul de asistență juridică *pro bono* pentru a clarifica neînțelegerile în mod amiabil, cu luarea în considerare a intereselor ambelor părți.

4.6. La finalizarea cazului, beneficiarul și Avocatul Pro Bono care îi oferă asistență juridică au obligația să anunțe Centrul de asistență juridică *pro bono* cu privire la rezultatul cazului și hotărârea instanței sau autorității publice, dacă s-a obținut o hotărâre.

Art. 5. Confidențialitate

5.1. Părțile se angajează să păstreze confidențialitatea tuturor datelor personale schimbate în temeiul prezentului Regulament, cu excepția cazului în care divulgarea acestora este strict necesară pentru îndeplinirea unor îndatoriri legale. Părților nu le este permis să copieze, să reproducă, să distribuie, să transfere sau să comunice sau dezvăluie terților, în mod direct sau indirect, aceste date personale.

Centrul de Acțiune pentru
Egalitate și Drepturile Omului

ACTEDO

REȚEAUA PRO BONO
PENTRU
DREPTURILE OMULUI

5.2. Părțile se angajează să asigure păstrarea confidențialității datelor personale schimbate în temeiul prezentului Regulament și de către angajați, colaboratori sau alte persoane alături de care își desfășoară activitatea.

5.3. Datele personale comunicate în temeiul prezentului Regulament nu pot fi dezvăluite, în tot sau în parte, decât în conformitate cu prezentul Regulament.

Art. 6. Tinerea evidenței cazurilor

Centrul de asistență juridică *pro bono* ține evidența tuturor cazurilor și a beneficiarilor care obțin asistență juridică *pro bono* în urma contactării Rețelei Pro Bono. Acesta numerotează fiecare caz, transmite numărul de referință beneficiarului și Avocatului Pro Bono care îi oferă asistență juridică *pro bono* și le solicită amândurora să utilizeze acest număr de referință în viitoarele comunicări cu privire la cazul respectiv.

Art. 7. Apartenența la Rețeaua Pro Bono pentru Drepturile Omului

Apartenența la Rețeaua Pro Bono pentru Drepturile Omului are o durată nedeterminată. Oricare dintre părți poate renunța la apartenența sa la Rețeaua Pro Bono și la obligațiile care decurg din aceasta, unilateral, printr-o înștiințare scrisă, fără a fi necesară motivarea renunțării. Această înștiințare își produce efectele în termen de o lună de la luarea ei la cunoștință de către Centrul de asistență juridică *pro bono*.

NOTĂ: Rețeaua Pro Bono pentru Drepturile Omului este un proiect non-profit care identifică avocați dispuși să facă voluntariat pentru cauze sociale de drepturile omului. Rețeaua Pro Bono facilitează în mod informal legătura dintre persoanele aflate în dificultate și avocații voluntari. Rețeaua Pro Bono nu desfășoară niciuna din activitățile profesiei de avocat.

Acest Regulament de funcționare poate fi modificat, cu înștiințarea tuturor părților care se supun acestuia. Modificările intră în vigoare la data publicării lor pe pagina de internet a Rețelei Pro Bono pentru Drepturile Omului, www.probono.actedo.org.

Redactat la Cluj-Napoca, 14 noiembrie 2014, revizuit la 12 octombrie 2015, 16 mai 2016 și 29 ianuarie 2017.